

Inleiding rapportage mediawijsheid.

In mijn product over mediawijsheid wil ik het graag hebben over cyberpesten. Laatst heb ik signalen gekregen van een ouder en zijn zoon dat deze werd gepest via chat berichten. Dit ging doormiddel van verschillende apps en was afkomstig van zijn klasgenoten. We hebben het hier over een tweede klas in het vmbo. Deze mentorklas ga ik gebruiken om een les over cyberpesten te geven en ook gesprekken te voeren met de leerlingen. Aan de hand van de les en de gesprekken wil ik kijken wat het resultaat is en of er dingen veranderen. De leerlingen die het betreft zijn ook nog vrienden van elkaar en daarom vind ik het juist zo vreemd dat dit speelt. In de klas en op school merk ik juist heel weinig van het pestgedrag. Ook mededocenten is dit gedrag nog niet opgevallen.

Mijn vraag is aan de leerlingen: Weet je het verschil tussen cyberpesten en een grapje.

Mijn doelgroep.

Dit product maak ik voor de leerlingen van het middelbaar onderwijs. Dat kunnen de klassen 1 t/m 4 zijn van het vmbo. Deze leerlingen zijn heel erg bezig met sociale media en communiceren vaak ook via deze platforms. Doordat deze doelgroep een nog niet volledig ontwikkeld brein heeft, zien ze oorzaak en gevolg vaak niet goed in (Luzac.nl z.d). Het boek *het puberende brein* legt ook goed uit hoe het adolescenten brein werkt en wat je wel en niet kan verwachten van jongeren op deze leeftijd. Doordat de hersenen nog niet volledig ontwikkeld zijn en niet alle hersenhelften met elkaar verbonden zijn, zien ze oorzaak en gevolg nog niet goed. Met dit product wil ik kijken of ik meer te weten kom over mijn mentorleerlingen en waarom ze bepaalde dingen chatten via het internet. Hebben ze een idee wat de gevolgen zijn van hun chat berichten.

Product en de les

Ik maak een les over cyberpesten op het vmbo. Ik kwam op dit idee omdat ik een groepje mentorleerlingen heb waar dit speelt. Op school hoor en merk ik vaker dat er cyberpesten plaatsvindt. Dit kan zijn van het schelden via chat berichten, foto's van elkaar maken en dezen posten op internet tot seksuele foto's en video's verspreiden via de verschillende platformen (snapchat, teams, tiktok). Dat laatste heb ik bij mijn leerlingen op school nog niet meegemaakt, alleen gehoord van een leerling dat het plaatsvond bij een kennis van haar.

Zelf heb ik een groepje van 4 leerlingen waar deze online pesterij plaatsvindt. Een ouder heeft me gebeld met de mededeling dat zijn zoon door de andere leerlingen werd gepest en uitgescholden. De leerling waarom het ging heb ik uitgenodigd voor een gesprek en die kwam met hetzelfde verhaal dat dit gebeurde. Ook op verzoek van de leerling, ga ik de andere 3 uitnodigen voor een gesprek en dan met zijn vijven achterhalen waar deze pesterij vandaan komen. Zelf heb ik het vermoeden dat de andere 3 leerlingen geen idee hebben wat ze hun klasgenoot aandoen en welke gevoelens ze bij hem naar boven halen. Hij is hier erg verdrietig van.

Mijn Product.

Ik heb een lesson-up les gemaakt over cyberpesten (bijlage 1) Graag wil ik de leerlingen laten zien wat cyberpesten met andere leerlingen kan doen en of ze bewust zijn van de gevolgen van cyberpesten. Ik probeer er ook achter te komen of ze het verschil zien tussen pesten en een grapje. Ik heb het idee dat de meeste leerlingen denken dat het onschuldig is en niet in de gaten hebben dat ze iemand anders psychisch kunnen beschadigen. Er zit een opbouw in de lesson-up. Eerst heb ik het

over het pesten zelf en waarom er gepest wordt. Wat is het verschil tussen pesten en een grapje. Weten de leerlingen dit en kunnen ze het verschil ook benoemen. Daarna is er een stuk over de gevolgen van cyberpesten en wat het met mensen doet op latere leeftijd. Als laatste heb ik het over de extreme gevolgen van pesten en dat er geen grenzen zijn van cyberpesten. Met deze lesson-up hoop ik leerlingen van mijn mentorklas aan het denken te zetten over het sturen van berichten en het gebruik van social media.

Onderwerp.

Ik heb deze les gemaakt naar aanleiding van een voorval in mijn klas. Ik werd gebeld door een vader omdat zijn zoon via de teamschat werd uitgescholden door zijn medeleerlingen. Hij had screenshots van de teksten gemaakt en deze aan me voorgelezen. De teksten werden steeds harder en grover. Het verbaasde mij want ik weet dat deze jongens altijd met een groepje bij elkaar in de klas zitten en ook in de pauze met elkaar omgaan. Ik heb eerst een gesprek gevoerd met zijn zoon alleen. Om te achterhalen waar dit gedrag vandaan kwam en hoe hij zich voelde hierdoor. De zoon was erg verdrietig geworden door de woorden via teams. Daarna heb ik een gesprek gevoerd met de andere leerlingen erbij. Ze gaven aan dat het allemaal als grapje bedoeld was en dat ze alleen maar het idee hadden dat ze zaten te drollen met de jongen. Ze schrokken oprecht toen ze zagen wat het met de jongen deed. Hij begon te huilen tijdens het gesprek. Ik merkte tijdens het gesprek dat er geen kwade opzet achter de berichten zat maar dat ze werkelijk geen idee hadden dat hun woorden zoveel impact hadden op hun klasgenoot. Na het gesprek is er ook geen vervelend bericht meer gestuurd naar deze jongen (heb dit na een week en 4 weken later nog een keer gevraagd aan de jongen die het betrof) en ze gaan op school nog steeds vrolijk met elkaar om.

Feedback klas.

De klas vond het een interessant onderwerp waar ze wel wat raakvlakken mee hadden, gaven ze aan. In de les heb ik ze een paar vragen gesteld om erachter te komen wat de klas hun gedachte is over online berichten sturen. Het verschil tussen pesten en een grapje is niet helemaal duidelijk. Sommige leerlingen weten een paar definities van de verschillen (video 1). In de week van het pesten zijn deze verschillen al voorbij gekomen. Daarnaast hebben, voor de les, de meeste leerlingen niet nagedacht over de gevolgen van het versturen van een bericht via sociaal media. Gedurende de les kreeg ik wel de indruk dat de leerlingen gingen nadenken over de gevolgen van cyberpesten en wat nu het verschil is tussen pesten en een grapje uithalen bij een medeleerling, leeftijdsgenoot of een ander persoon. Het hoeft helemaal niet een persoon te zijn die je kent of die dicht bij je in de buurt woont. (video 2). Aan het einde van de les heb ik de leerlingen de vraag gesteld of ze nu ook anders gaan kijken naar het versturen van een bericht op social media. Meer als 80% gaf daar een positief antwoord op.

Feedback vakdocent.

De lesson-up heb ik ook laten zien aan een collega van me. Deze geeft maatschappijleer en is mijn begeleider op school. Hij vond de opbouw in de lesson-up goed en confronterende filmpjes die erin zaten. Vragen waren prima en afwisselend, open vragen en meerkeuze vragen. De afsluiting met een cirkeldiagram ook leuk om te zien hoeveel leerlingen er nu over na gaan denken voordat ze een bericht gaan sturen. Als tip probeer meer interactie te krijgen in de groep, kijk of er een dialoog kan

ontstaan tussen de leerlingen over dit onderwerp. Verder een mooi en goede lesson-up die we in andere klassen of in de week van het pesten kunnen inzetten. Andere mentoren zouden deze ook kunnen gebruiken tijdens de lessen.

Feedback

Na de feedback van mijn begeleider heb ik een paar vragen veranderd en er meer open vragen van gemaakt om een discussie op gang te brengen in de les. Ook tijdens de les die ik gegeven heb probeer ik meer open vragen te stellen aan de klas en ze meer te betrekken in een soort kringgesprek. Ik merkte wel dat het een onderwerp is waar sommige leerlingen lastig over praten in de klas en een beetje stil vallen. Of dit komt omdat het dicht bij hunzelf is of omdat ze het een lastig onderwerp vinden of niks mee hebben, kon ik niet echt achterhalen. De rol van de docent is in deze les ook heel belangrijk om een gesprek op gang te krijgen. Leerlingen moet zich wel veilig voelen om een verhaal te kunnen vertellen. Dit was een mentor klas van me en dan zijn de leerlingen een stukje mondiger.

Arrangeren:

Naast de lesson-up heb ik ook een website gemaakt waar mijn leerlingen en andere jongeren op kunnen kijken en lessen kunnen bestuderen/ terugkijken. Ik geef de lessen in lesson-up en voeg daar filmpjes over het onderwerp aan toe. Soms zoek ik filmpjes op YouTube en in de corona periode heb ik veel filmpjes zelf gemaakt en gepubliceerd aan mijn leerlingen. In de lessen staan deze filmpjes bij het onderwerp welke deze betreft en er staat een uitleg bij van sommige sommen. Deze sommen legde ik ook gedeeltelijk uit in het programma screen-O-matic. Hierbij vond ik het een voordeel dat je het boek kon doorlopen en tegelijk in beeld was en de sommen kon uitleggen. Je beeldscherm is in beeld en je kan tegelijk uitleggen wat je aan het doen bent. Dit vond ik , zeker in de coronatijd, een aanvulling op mijn lessen.

Mijn website is 24 uur per dag bereikbaar en je kan op de drie leerniveaus zoeken naar het onderwerp van de les die je wilt terugkijken. Je kan ook kijken of er filmpjes bijstaan van het onderwerp waar je meer uitleg over wilt hebben. Mocht je vragen hebben kan je via de chat een vraag stellen en deze probeer ik dan zo snel mogelijk te beantwoorden.

<https://sahhartman.wixsite.com/sander-hartman>

Bron vermelding:

Het puberende brein. (n.d.). Prometheus Bv Vassallucci, Uitgeverij.

Website:

Luzac Puber zo werkt je brein (z.d). Geraadpleegd op 17-11-2022 van https://www.luzac.nl/blog/2015/12/17/puber-zo-werkt-jouw-brein/?gclid=Cj0KCQiA1NebBhDDARIsAANiDD1J3YjUmou0JFPcPTX-S_7HXtPnA1Bqf79NXJhsGGLEyoNTrRcJagAaAnrZEALw_wcB

Video 1: <https://youtu.be/IDXRR7JemqU>

Video 2: https://youtu.be/Llbhe_gn0kQ

Bijlage 1: <https://www.lessonup.com/app/lesson/8wKySY8XyW6CvqQ8s/M5vaedter3sDCrzTY>